

บทที่ 4

สิทธิมนุษยชนก้าวสู่ความเป็นระหว่างประเทศ

สิทธิมนุษยชนนั้นกล่าวได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวพันระหว่างรัฐกับประชาชน จนต่างฝ่ายต่างก็มองว่าเป็นเรื่องภายในของแต่ละรัฐ แต่อย่างไรก็ดี แนวความคิดเรื่องสิทธิมนุษยชนก็ได้แพร่ออกมาสู่ความเป็นระหว่างประเทศมากขึ้นเป็นระยะ ๆ โดยการออกกฎหมายมาในรูปแบบของปฏิญญา กติกา อนุสัญญาและอื่น ๆ ซึ่งให้การคุ้มครองโดยเฉพาะแก่กลุ่มบุคคลหรือประชาคมต่าง ๆ เช่น ทาส ชนกลุ่มน้อยทางเชื้อชาติ หรือทางศาสนา เป็นต้น

ใน ค.ศ. 1680 ได้มีการลงนามใน *Traite d' Oliva* และ *Traite de Nimegue* ใน ค.ศ. 1678 ซึ่งทั้งสองสนธิสัญญานี้ให้การรับรองความมีเสรีภาพต่างๆ ในการนับถือศาสนามากขึ้น นอกจากนี้สนธิสัญญาแห่งเวียนนา (ค.ศ. 1815) และสนธิสัญญาแห่งเบอร์ลิน (ค.ศ. 1878) ก็ได้ให้การรับรองสิทธิขั้นมูลฐานแก่ชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ ด้วย

สำหรับเรื่องทาสนั้น สภากลางของอังกฤษได้มีมติในปี ค.ศ. 1778 ว่า “การค้าทาสนั้นขัดต่อกฎหมายของพระเจ้าเป็นเจ้า และสิทธิมนุษยชน” และในปี ค.ศ. 1814 นโปเลียนแห่งฝรั่งเศสได้ประกาศห้ามการค้าทาส ส่วนรัฐสภาอังกฤษได้ตรากฎหมายห้ามการมีทาสเช่นกัน ใน ค.ศ. 1833 ความพยายามในการยกเลิกการมีทาส และห้ามการค้าทาสเป็นไปอย่างกว้างขวางด้วยข้อตกลงระหว่างประเทศต่างๆ มากมาย เช่น การประชุมที่เบอร์ลิน (*La Conference de Berlin*) ใน ค.ศ. 1885 ได้ยืนยันถึงเรื่องการค้าทาสว่าเป็นสิ่งต้องห้าม ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของกฎหมายระหว่างประเทศ และการประชุมที่บรัสเซลส์ (*La Conference de Bruxelles*) ใน ค.ศ. 1890 ได้มีการกำหนดมาตรการในการต่อสู้ที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น ซึ่งการดำเนินการต่างๆ ได้กระทำอย่างต่อเนื่องในขอบเขตความรับผิดชอบของสันนิบาตชาติและองค์การสหประชาชาติตามลำดับ

ในอีกด้านหนึ่ง สงครามได้ก่อให้เกิดมีการกระทำที่ทารุณโหดร้ายต่างๆ มากมาย องค์การกาชาดสากลซึ่งก่อตั้งขึ้นใน ค.ศ. 1863 ได้มีความห่วงใยต่อมนุษยชาติจึงได้พยายามผลักดันให้มีการรับรองอนุสัญญาแห่งกรุงเจนีวา (*La Convention de Geneve*) ขึ้นในปี ค.ศ. 1864 ทั้งนี้เพื่อให้มีการคุ้มครองแก่ผู้ป่วย ผู้บาดเจ็บและนักโทษ ซึ่งเป็นเหยื่อจากสงครามหรือในเหตุการณ์การรบต่างๆ หลังจากนั้นยังได้พยายามผลักดันจนกระทั่งได้มีการรับรองอนุสัญญาแห่งกรุงเจนีวาอีก 4 ฉบับ ใน ค.ศ. 1949 และพิธีสาร 2 ฉบับ ใน ค.ศ. 1977 ซึ่งนับว่าประสบความสำเร็จอย่างมากเพราะได้มีการขยายการคุ้มครองไปถึงพลเรือนที่อยู่ในภาวะการรบด้วย